

Súd: Okresný súd Nové Zámky
Spisová značka: 7P/94/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4423202321
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Vachulíková
ECLI: ECLI:SK:OSNZ:2024:4423202321.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Zámky sudkyňou JUDr. Katarínou Vachulíkovou, vo veci starostlivosti o maloleté deti A.: B., nar. XX.XX.XXXX a C., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, deti rodičov: D. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. F., E. XXX/X a G. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. F., E. XXX/X, t.č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou, Dlhé Lúky 1, Hrnčiarovce nad Parnou, v konaní zastúpený advokátom doc. JUDr. Štefanom Kočanom, PhD., so sídlom Piešťany, Nitrianska 1837/5, o zníženie výživného, takto

rozhodol:

I. Súd návrh **z a m i e t a**.

II. Žiaden z účastníkov **n e m á n á r o k** na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e:

1. Otec sa podaným návrhom domáha zníženia výživného na maloleté deti A.: B., nar. XX.XX.XXXX a C., nar. XX.XX.XXXX na každé dieťa na minimálnu zákonom stanovenú výšku. Svoj návrh odôvodnil tým, že došlo u neho k zmene pomerov a nie je schopný platiť výživné v určenej sume vzhľadom na to, že je vo výkone trestu odňatia slobody, kde je zaradený do práce, ale má nízku odmenu.

2. Matka na pojednávaní uviedla, že nesúhlasí so znížením výživného, pretože svoju situáciu si otec detí zavinil sám a znížením výživného by deti mali znížené náhradné výživné. Uviedla ďalej, že zníženie výživného by bolo v rozpore s dobrými mravmi. Poukázala na to, že maloletý C. má špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby, má poruchu aktivity a pozornosti, špecifickú poruchu vývinu školských zručností a špecifickú poruchu hláskovania a čítania, kvôli čomu chodia k psychológovi. Okrem toho s ním navštevuje neurologičku H. B. a alergologičku H. I., s čím má zvýšené výdavky s cestovaním a tiež nemôže ísť ona vtedy do práce. Maloletý berie lieky od neurologičky a alergologičky, na ktoré sa dopláca asi 5,- eur mesačne. Maloletá B. navštevuje Súkromnú umeleckú školu v Dolnom Ohaji – výtvarný odbor, kde sa platí polročne 55,- eur. Obe deti hrajú futbal a dvakrát ročne sa im kupujú kopačky za 20,- eur. Okrem toho majú deti bežné potreby na oblečenie, obuv, stravu a v súvislosti so školou na školské potreby, zošity, pomôcky a poplatok ZRPŠ. Ďalej uviedla, že má aj ona náklady na živobytie, platí podnájom, elektrinu, plyn, internet, TV. Poukázala na to, že je zamestnaná na polovičný úväzok ako pomocná kuchárka. S deťmi žije sama. Má priateľa, ale nežijú v spoločnej domácnosti. Okrem toho ešte platí aj osobný bankrot v sume 14,- eur mesačne. Náhradné výživné na maloleté deti, poberá na každé do 200,- eur mesačne, a to v rôznych výškach podľa toho, ako ich otcovi strhnú z jeho príjmu výživné. Žiadala návrh otca na zníženie výživného zamietnuť.

3. Otec bol vypočutý prostredníctvom dožiadaného Okresného súdu Trnava, kde uviedol, že trvá na podanom návrhu na zníženie výživného na maloleté deti. Poukázal na to, že matka asi má peniaze, keď si dala zatepliť dom a novú strechu. Uviedol, že on zarobí málo a po skončení výkonu trestu by

mu vznikol veľký finančný dlh, ktorý by nezvládol splatiť. Po skončení výkonu trestu odňatia slobody by rád platil výživné v určenej výške. S deťmi nemá žiaden kontakt. Podľa uvedenia matky s ním deti nechcú komunikovať. Ďalšiu vyživovaciu povinnosť nemá, ani huteľný a nehnuteľný majetok. Súhlasil s tým, aby sa pojednávalo bez jeho prítomnosti. V písomnom podaní zo dňa 07.07.2023 uviedol, že na pojednávanie nechce byť eskortovaný.

4. Podľa § 31 Civilného mimosporového poriadku, súd pojednával v neprítomnosti otca maloletých detí.

5. Právny zástupca otca na pojednávaní uviedol, že trvajú na podanom návrhu a žiadajú znížiť vyživovaciu povinnosť otca na minimálnu výšku na každé dieťa.

6. Kolízna opatrovníčka na pojednávaní navrhla návrh otca na zníženie výživného na maloleté deti zamietnuť, pretože to nie je v ich záujme. Od poslednej úpravy výživného sa zmenili pomery u maloletých detí, sú vekovo staršie, venujú sa voľnočasovým aktivitám. Poukázala na to, že otec si plní vyživovaciu povinnosť v rámci svojich možností, avšak situáciu, v ktorej sa nachádza, si spôsobil sám svojím konaním. Matka poberá prídavok na deti a náhradné výživné, čím vie zabezpečiť základné potreby maloletých detí.

7. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, potvrdeniami o príjmoch rodičov, rozpisom a dokladovaním výdavkov na maloleté deti, oboznámením spisu Okresného súdu Nové Zámky č.k. 16P/67/2020, oboznámením rozsudku Okresného súdu Nové Zámky č.k. 3T/61/2020 – 423 zo dňa 12.11.2020, oboznámením rozsudku Krajského súdu v Nitre č.k. 1To/92/2020 – 469 zo dňa 09.02.2021, a takto vykonaným dokazovaním zistil nasledovný skutkový a právny stav veci:

8. Rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky č.k. 16P/67/2020 – 74 zo dňa 10.12.2020 boli maloleté deti A.: B. a C. zverené do osobnej starostlivosti matke a otec bol povinný prispievať na výživu maloletej B. v sume 120,- eur mesačne a na výživu maloletého C. v sume 100,- eur mesačne, počnúc od 06.07.2020. V tom čase matka bola zamestnaná na polovičný úväzok a jej mesačný príjem pozostával zo mzdy z daňovým bonusom vo výške 300,- eur, dávok v hmotnej núdzi 60,- eur a rodinných prídavkov na dve deti 49,80 eur. Otec maloletých detí bol už v tom čase v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody Nitra. Naposledy zarábala okolo 900,- eur mesačne.

9. Podľa § 78 odsek 1, 3 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

10. Podľa § 62 odsek 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné sami sa živiť.

11. Podľa § 62 odsek 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

12. Podľa § 62 odsek 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

13. Podľa § 62 odsek 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnuté vynaložiť.

14. Podľa § 75 odsek 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

15. Pokiaľ ide o pomery na strane otca, je vo výkone trestu odňatia slobody v Hrnčiarovciach nad Parnou. Vo výkone trestu odňatia slobody je pracovne zaradený. V roku 2021 zarábala priemerne mesačne 124,04

eur, v roku 2022 137,93 eur a v roku 2023 128,68 eur. Výživné na maloleté deti platí v rôznych výškach, v závislosti od výšky čistého mesačného príjmu. Ďalšia vyživovacia povinnosť mu nepribudla. Nemá žiaden hnutelný ani nehnuteľný majetok.

16. Pokiaľ ide o pomery na strane matky, je zamestnaná na polovičný úväzok ako pomocná kuchárka. Zarába priemerne mesačne 458,91 eur v čistom. Ďalšia vyživovacia povinnosť jej nepribudla. Za internet a TV platí 30,50 eur mesačne, za osobný bankrot 14,- eur mesačne, za elektrinu 98,- eur mesačne, za plyn 165,30 eur mesačne, koncesionárske poplatky 4,64 eur mesačne, nájomné 100,- eur mesačne. Náhradné výživné na maloleté deti poberá v rôznych výškach v závislosti od výšky výživného, ktoré je strhávané zo mzdy otca vo výkone trestu odňatia slobody. Prídavky na každé dieťa poberá po 60,- eur mesačne.

17. Pokiaľ ide o pomery na strane maloletých detí, majú bežné potreby na oblečenie, stravu, obuv, ako aj v súvislosti s návštevou školy. Maloletá B. má priemerné mesačné výdavky na oblečenie v sume 20,- eur, na stravu doma 100,- eur, hygienické potreby a kozmetika 10,- eur, na školské potreby 5,- až 10,- eur, pričom na začiatku školského roka je to 100,- eur a 13,- eur za ZRPŠ. Ďalšie mesačné výdavky na maloletú činia strava v škole 10,- eur, na futbal, a to kopačky dvakrát ročne 20,- eur, školské výlety s vreckovým 10,- eur, vreckové 5,- eur, základná umelecká škola 11,- eur a lieky pri bežných ochoreniach podľa potreby. Celkové priemerné mesačné výdavky na maloletú činia približne 200,- eur. Maloletý C. má priemerné mesačné výdavky na oblečenie v sume 20,- eur, na stravu doma 100,- eur, hygienické potreby a kozmetika 10,- eur, na školské potreby 5,- až 10,- eur, pričom na začiatku školského roka je to 100,- eur a 13,- eur za ZRPŠ. Ďalšie mesačné výdavky na maloletého činia strava v škole 10,- eur, na futbal, a to kopačky dvakrát ročne 20,- eur, školské výlety s vreckovým 10,- eur, vreckové 5,- eur a lieky predpísané odbornými lekármi 5,- eur, školská družina 5,- eur. Celkové priemerné mesačné výdavky na maloletého činia približne 200,- eur.

18. Súd postupujúci podľa vyššie citovaných ustanovení Zákona o rodine dospel k záveru, že návrh otca nie je dôvodný, pretože je nesporné, že od posledného rozhodovania o výživnom sa potreby maloletých detí zvýšili v spojitosti s vekom, fyzickým rastom na oblečenie, stravu, obuv, pričom už aj maloletý C. navštevuje základnú školu. Okrem toho zo správy Základnej školy s materskou školou Juraja Holčeka, Dolný Ohaj, maloletá B. sa zúčastnila lyžiarskeho výcviku, kde sa platilo 150,- eur a maloletý C. školy v prírode za 100,- eur.

19. Pri svojom rozhodovaní súd prihliadol na to, že otec maloletých detí je vo výkone trestu odňatia slobody pre pokračovací zločin sexuálneho zneužívania, ako aj zločin výroby detskej pornografie voči maloletej B., za čo mu bol rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky č.k. 3T/61/2020 – 423 zo dňa 12.11.2020 v spojitosti s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č.k. 1To/92/2020 – 469 zo dňa 09.02.2021 uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere osem rokov, ako aj ochranné protialkoholické liečenie a ochranné sexuologické liečenie, obe ústavnou formou. Súd nespochybnuje, že v dôsledku výkonu trestu odňatia slobody má otec obmedzenejšiu možnosť sa zamestnať a dosahovať príjem primeraný svojmu veku, vzdelaniu, kvalifikácii, skúsenostiam, praxi a zdravotnému stavu. V prípade zníženia výživného súd však skúma, či na strane povinného rodiča, t.j. v danom prípade otca, nastala objektívna alebo subjektívna okolnosť, pre ktorú si nemôže plniť svoju zákonnú vyživovaciu povinnosť, pretože len objektívna okolnosť umožňuje súdu znížiť výživné povinnému rodičovi. Výkon trestu odňatia slobody v žiadnom prípade súd nemôže považovať za objektívny dôvod, pretože sám otec si spôsobil, že bol právoplatným rozhodnutím súdu uznaný za vinného, pretože spáchal pokračovací zločin sexuálneho zneužívania, ako aj zločin výroby detskej pornografie voči svojej maloletej dcére, v dôsledku čoho si vykonáva trest odňatia slobody. Takéto konanie otca nemôže byť na ujmu maloletých detí, ktoré ešte stále sú odkázané na výživu zo strany svojich rodičov. Záverom súd dáva do pozornosti otca, že ani doposiaľ určené výživné na maloleté deti v sumách 120,- eur mesačne a 100, eur mesačne nedosahuje ich životné minimum, na ktoré majú zásadne právo. Podľa zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime v znení neskorších predpisov životné minimum na nezaopatrované neplnoleté dieťa činí od 01.07.2023 122,77 eur mesačne a výživné zo strany otca túto sumu nedosahuje. Z uvedených dôvodov súd návrh otca ako nedôvodný zamietol.

20. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal ich náhradu.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje, písomne.

Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Exekučné konanie začína na návrh (§ 48 zákona č. 233/1995 Z.z. v platnom znení). Exekučné konanie sa začína dňom, v ktorom bol návrh na vykonanie exekúcie doručený súdu (§ 48 zákona č. 233/1995 Z.z. v platnom znení). Exekúciu vykoná exekútor, ktorého na vykonanie poverí súd (§ 55 zákona č. 233/1995 Z.z. v platnom znení). Podľa štvrtej časti Civilného mimosporového poriadku sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.